

Cestnina za tovorna vozila v Nemčiji bo

22. marca 2002, je nemški zvezni svet sprejel sklep, da se od leta 2003 naprej za posamezne cestne odseke uvede cestnina za tovorna vozila. Potem ko svet k prvotnemu predlogu ni dal soglasja, je tokrat omenjeni sistem cestninjenja za tovorna vozila nepreklicno uveden. [Več na strani 1](#)

Mont Blanc: doseženo soglasje med Parizom in Rimom

26. marca sta se Italija in Francija zedinili – Pariz se je zavezal, da bo predor odprl postopoma, in sicer v treh stopnjah. [Več na strani 2](#)

NATURA 2000 v alpski regiji

Na območju Alp popisovanje in določanje posebnih območij v okviru ekološke mreže NATURA 2000, ki je projekt EU, doslej v nobeni od držav članic ne poteka zadovoljivo. [Več na strani 2](#)

Visoke vode v Avstriji

Po stališču Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) so vzrok poplav, ki smo jim bili priča v Avstriji v zadnjem tednu, največkrat preobsežni in pregrobi regulacijski posegi na površinskih vodotokih. [Več na strani 2](#)

Cestnina za tovorna vozila v Nemčiji bo

22. marca 2002, je nemški zvezni svet sprejel sklep, da se od leta 2003 naprej za posamezne cestne odseke uvede cestnina za tovorna vozila. Potem ko svet k prvotnemu predlogu ni dal soglasja, je tokrat omenjeni sistem cestninjenja za tovorna vozila nepreklicno uveden.

Sprejet sklep o cestnini je konkurenčno nevtralen, saj bodo morala v prihodnje vsa tovorna vozila, ki presegajo skupno težo 12 ton, na avtocestah plačevati cestnino za dejansko število prevoženih kilometrov. Doslej so samo tuja tovorna vozila plačevala posebno evropsko nalepko (evrovinjeto), ki je bila lahko dnevna, tedenska, mesečna ali letna. Zdaj pa bodo vsa tovorna vozila plačevala tako cestnino, ki bo pri porazdelitvi stroškov poti upoštevala načelo povzročitelja.

Nemški špediterji so že vnaprej zahtevali ustrezno nadomestilo za cestnino, kar je bilo v zakonu predvideno kot ena od možnosti, če pri tem niso kršeni konkurenčni pogoji v evropskem tovrstnem prometu.

Poglejmo nekatere od pozitivnih učinkov, ki jih bo prinesla uvedba cestnine: razdelitev cestnin na posamezne emisijske razrede bo spodbudila uporabo vozil, ki imajo manjši izpust škodljivih snovi v okolje. Prav tako bodo z gospodarskega vidika postale bolj zanimive sodobne prometne zasnove, ki bodo preprečevale nadaljnjo rast prometa. Za tovrstne vlake, ki železnici že od nekdaj plačujejo posebno uporabnino, pomeni tovrstna cestnina velik korak naprej pri uveljavitvi enakih možnosti.

Po podatkih Kurta Bodewiga, zveznega ministra za promet, gradnjo in stanovanja, naj bi prihodki iz cestnine, ki jih bodo plačevala tovorna vozila, služili izgradnji zlasti prometne infrastrukture.

Med drugim naj bi s tem financirali tako imenovani program za preprečevanje cestnih zastojev, ki naj bi od leta 2003 v celoti razbremenil posamezne kritične točke v cestnem omrežju. „Prejemniki“ tega vira prihodkov pa naj ne bi bile le izboljšave cestnega omrežja, temveč tudi izgradnja železnice in vodnih poti...

Vsebina

Cestnina za tovorna vozila v Nemčiji bo.....	1
Mont Blanc: doseženo soglasje med Parizom in Rimom..	2
NATURA 2000 v alpski regiji	2
Visoke vode v Avstriji.....	2
Patentirano življenje?.....	3
Mednarodno leto gora 2002.....	3
5. poletna akademija CIPRE „Žarišče Alpe“ 2002.....	4
Izšel je zbornik o obnovljivih virih energije 2001.....	4
Prireditve.....	4

Mont Blanc: doseženo soglasje med Parizom in Rimom

V prejšnjem tednu je francoska vlada predlagala, da bi montblanški predor ponovno odprl samo za vozila, katerih teža ne bo presegala 19 ton. To je pri Italiji povzročilo veliko negodovanje, saj bi bilo zaradi takega predloga izključeno kar 90 % težkih tovornih vozil. Zato se je Italija obrnila na Evropsko komisijo, da pozove Francijo, naj se opraviči. Italija je svojo zahtevo utemeljevala, da gre za omejevanje prostega pretoka blaga. 26. marca sta se Italija in Francija zedinili – Pariz se je zavezal, da bo predor odprl postopoma, in sicer v treh stopnjah.

Medtem pa na francoski strani lokalne oblasti kakor tudi nevladne organizacije še naprej izvajajo pritisk na pristojne organe, da ne bi ponovno dovolili vožnje tovornjakov po montblanški cestni osi. Francoska vlada se je odločila, da vožnje težkih tovornih vozil skozi predor ne bo dovolila takoj, predvsem zato, da ne bi „povzročila slabe volje“ pri volivcih pred 21. aprilom, ko bo prvi krog predsedniških volitev. V tem trenutku se zdi, da je odločitev o ponovnem odprtju predora za vsa motorna vozila sprejeta dokončno...

NATURA 2000 na območju Alp

Na območju Alp popisovanje in določanje posebnih območij v okviru ekološke mreže NATURA 2000, ki je projekt EU (glej prispevek v okviru), doslej v nobeni od držav članic ne poteka zadovoljivo. Že 11. septembra 2001 je Sodišče Evropskih skupnosti ugotovilo, da Francija, Italija in Nemčija ne izpolnjujejo obveznosti, na podlagi katerih so dolžne prijavljati posebna območja ohranitve naravnih habitatov v okviru mreže NATURA 2000, saj ustreznih seznamov teh območij niso posredovale pravočasno (<http://curia.eu.int/en/cp/cp01/aff/cp0135en.htm>, v angleščini). Evropska komisija je prvič opozorila tudi Avstrijo, ki bi morala do 28. februarja opraviti naknadno prijavo teh območij.

Dokument Evropske komisije iz lanskega oktobra, ki je objavljen na strani <http://www.umweltdachverband.at/naturschutz/natura2000/naturadraft.rtf> (v angleščini), dokazuje, da v Avstriji 23 % habitatnih tipov, ki bi jih bilo treba zavarovati, ni bilo inventariziranih v zadostni meri, to pa zadeva zlasti zvezni deželi Štajersko in Tirolsko (tako v Avstriji kot tudi npr. v Nemčiji opravljajo prijave zvezne dežele). V primerjavi z drugimi državami, ki so članice EU in ležijo na območju Alp, je imela slabšo »bilanco« samo še Francija s 43 % habitatnih tipov, ki prav tako niso bili inventarizirani v zadostni meri.

Na splošno lahko Evropska komisija pred Sodiščem Evropskih skupnosti uvede za posamezno državo postopek, če v skladu z evropsko zakonodajo po dvakratnem opozorilu še vedno ne bi bile odpravljene nepravilnosti, ki so se pojavile pri njenem neizpolnjevanju obveznosti. Če je določeni državi izrečena obsodba, so lahko posledica tega zelo visoke denarne kazni.

Zadržanost, ki jo je pri večini držav opaziti pri inventariziranju oz. prijavljanju posebnih območij, izhaja najverjetneje iz sorazmerno strogega statusa zaščite oz. varstva, ki ga imajo taka območja. Drugih interesov namreč tu ni več možno uresničevati v neomejenem obsegu. Vsekakor pa določitev posameznega območja kot območja ekološke mreže NATURA 2000 ne pomeni izločitve vseh človekovih dejavnosti. Evropska komisija je tako recimo pripravila natančen dokument o vseh direktivah in priporočilih, ki urejujejo vprašanja sonaravnega turizma na območjih mreže NATURA 2000 (http://europa.eu.int/comm/environment/nature/sust_tourism.pdf, v angleščini) in iz katerega je razvidno, da ni nujno, da se turizem in varstvo narave ter ohranjanje biološke raznolikosti med seboj izključujejo.

NATURA 2000

Ekološka mreža NATURA 2000 (<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l28076.htm>, v angleščini) je največji naravovarstveni projekt Evropske unije na področju varstva ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih življenjskih prostorov (habitatov). V okviru tega projekta naj bi inventarizirali vse pomembne naravne habitate domorodnih živalskih in rastlinskih vrst v Evropi kot posebna območja ter jih zavarovali. Pravni okvir projekta temelji na dveh direktivah Evropske unije, ki jih morajo države članice uresničiti: to sta direktiva o varstvu flore, favne in habitatov (http://europa.eu.int/eur-lex/en/lif/dat/1992/en_392L0043.html, v angleščini) ter direktiva o ohranitvi prosto živečih ptic (http://europa.eu.int/eur-lex/en/lif/dat/1979/en_379L0409.html, v angleščini), ki so ju podpisale vse države članice EU in se tako zavezale, da bodo dragocene življenjske prostore predlagale za posebna zavarovana območja. Izmed predlaganih območij bodo izbrana tista območja, ki bodo v prihodnje sestavljala enotno ekološko mrežo NATURA 2000. Barometer mreže NATURA 2000: <http://europa.eu.int/comm/environment/nature/barometer/barometer.htm>

Visoke vode v Avstriji

Po stališču Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) so vzrok poplavl, ki smo jim bili priča v Avstriji v zadnjem tednu, največkrat preobsežni in pregrobi regulacijski posegi na površinskih vodotokih. Reke, katerih struga je bila regulirana, začnejo prej poplavljeni kot pa sonaravni rečni sistemi. Naravovarstveniki zato zahtevajo, da se čim prej opravi nujna renaturacija rek.

Po nekaterih ocenah so v Avstriji po letu 1945 uredili 30.000 kilometrov rek, izgubilo pa se je 400.000 hektarjev, ki so služili kot naravna zaščita pred poplavami – to ustreza 5 % ozemlja avstrijske države.

Po raziskavi WWF iz leta 1999 bi mreža tekočih voda v Avstriji, katere dolžina znaša okrog 100.000 km, potrebovala najmanj 84.000 hektarjev dodatnega poplavnega območja. Ta zahteva še vedno velja, podporo pa ima v okvirni direktivi Evropske unije o vodi, ki predpisuje, da mora biti "ekološko zadovoljivo stanje" rek doseženo do leta 2015.

Okvirna direktiva EU o vodi: http://europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/index_en.html (v angl.)

Patentirano življenje?

Na javni prireditvi, ki jo je 26.3.2002 organizirala Švicarska etična komisija za gensko tehnologijo na nehumanem področju (EKAH), so se ukvarjali z vprašanjem, ali je dovoljeno patentirati gene in genske sekvence oziroma gensko spremenjene organizme. To vprašanje seveda ni samo pravne, temveč tudi etične narave.

V zakonu o patentih je zapisana etična generalna klavzula – t.i. izumi, katerih objava ali uporaba bi bila v nasprotju z zakonom ali moralo, ni mogoče patentirati. Vendar pa to velja samo za vsebino nekega patenta, ne pa tudi samega postopka patentiranja. Na prireditvi je tekla razprava o tem, ali je na področju biotehnologije poleg etično motivirane omejitve vsebin patentov problematična z etičnega vidika tudi možnost patentiranja samega.

Eden od argumentov, ki ga pri nasprotovanju patentiranja genov in genskih sekvenc pogosto uporabljajo, je, da le-ti niso izumljeni, temveč so bili odkriti. In odkritij ni mogoče patentirati. Ali lahko geni izpolnjujejo pogoje, ki jih mora izpolnjevati izum in s tem postopek patentiranja? EKAH je v zvezi s temi vprašanji naročila izdelavo posebne študije.

Poročilo EU o genskem transferju

Evropska agencija za okolje (EEA) je na poziv Evropskega parlamenta objavila poročilo o tveganju genskega transferja med gensko spremenjenimi rastlinami in divjimi rožami ali tradicionalnimi kulturnimi rastlinami. Rezultat poročila je, da do genske izmenjave prihaja pogostejše in prek večjih razdalj, kot so predvidevali doslej. Največje tveganje obstaja pri oljčni repici, sladkorni pesi, takoj pa jima sledi še koruza. Manj tveganja predstavljajo gensko spremenjene vrste pšenice, ječmena in krompirja.

http://reports.eea.eu.int/environmental_issue_report_2002_28/en (v angleščini)

Direktiva EU o biopatentiranju

Leta 1998 je Evropski parlament sprejel direktivo o varstvu biotehnoloških izumov, ki omogoča patentiranje rastlin, živali in delov človeškega oz. živalskega telesa, kot so organi ali geni. V zvezi s to direktivo je že od začetka prevladovalo negodovanje, zato jo je doslej samo pet od 16 držav preneslo v svojo nacionalno zakonodajo (Irska, Velika Britanija, Danska, Finska in Grčija). http://europa.eu.int/eur-lex/en/lif/dat/1998/en_398L0044.html (v angleščini)

Mednarodno leto gora 2002

Kot je znano, je mednarodno leto gora, ki ga praznujemo letos, na predlog Kirgizistana razglasila generalna skupščina Organizacije združenih narodov konec leta 1998. Splošne priprave vodi Organizacija združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) v sodelovanju z vladami posameznih držav, drugimi organizacijami OZN in nevladnimi organizacijami.

Gore pokrivajo četrtno Zemljinega površja in nudijo življenjski prostor desetini svetovnega prebivalstva. Gorska območja so tudi pomemben vir pitne vode za več kot polovico prebivalcev sveta.

Glavni cilj mednarodnega leta gora 2002 je, da bi povsod po svetu priznali velik pomen, ki ga imajo gorski ekosistemi za preživetje človeka. Zato se na mednarodni, nacionalni, regionalni in lokalni ravni izvajajo dejavnosti, ki so namenjene varovanju in zaščiti občutljivih gorskih ekosistemov ter spodbujanju sonaravnega razvoja v gorskih območjih.

Informacije in druge napotke v zvezi s prireditvami in projekti najdete na naslednjih spletnih straneh:

Uradna mednarodna spletna stran: International Year of the Mountains 2002:

<http://www.mountains2002.org/> (angl./špan./franc.)

Štiridnevno zaključno srečanje, ki bo od 29.10 do 01.11.2002 v Biškeku v

Kirgizistanu: Bishkek Global Mountain Summit

<http://www.globalmountainsummit.org> (angl.)

Uradne spletne strani posameznih držav:

Avstrija: Jahr der Berge 2002 <http://www.berge2002.at> (nem.)

Francija: Année Internationale des Montagnes 2002 <http://213.41.124.139/datar/> (franc.)

Italija: Anno internazionale delle montagne <http://www.montagna.org> (angl, ital.)

Lihtenštajn: Internationales Jahr der Berge 2002 <http://www.berge2002.li> (nem.)

Nemčija: Internationales Jahr der Berge 2002 <http://www.berge2002.de> (nem.)

Slovenija: Mednarodno leto gora 2002

http://www.sigov.si/mkgp/leto_gora_dobrodosli.htm

Švica: Berge verbinden! <http://www.berge2002.ch> (franc., ital., nem.)

5. poletna akademija CIPRE „Žarišče Alpe“ 2002 v Liechtensteinu

CIPRA – Mednarodna komisija za varstvo Alp, bo od 19. avgusta do 6. septembra 2002 že petič zapored organizirala poletno akademijo „Žarišče Alp“, v Schaanu (FL). Na tritedenskem osnovnem tečaju bodo mednarodno priznani predavatelji tudi letos spregovorili o temah, pomembnih za alpski prostor.

Sicer pa akademija zajema širok razpon tem: od geografskih, zgodovinskih in kulturnih vprašanj prek prostorskega planiranja in razvoja, akterjev in nevladnih organizacij v alpskem prostoru, gozda in divjih živali, krajine in regionalnega razvoja, turizma in kmetijstva, energije in prometa pa vse do Alpske konvencije. Izobraževalni tečaj ne bo obsegal samo predstavitev teoretičnih znanj, temveč tudi njihov praktični prikaz, potekal pa bo v obliki predavanj, seminarjev in ekskurzij. Letos bo zagotovljeno simultano prevajanje v nemški in italijanski jezik.

V zadnjih štirih letih se je tega mednarodnega in interdisciplinarnega tečaja udeležilo že več kot 60 zainteresiranih iz sedmih držav, ki so se tako lahko seznanili z alpskim prostorom z vseh vidikov: od mita o Alpah do zgodovinske, kulturne in gospodarske realnosti, od obstoječih problemov do možnih izhodišč za reševanje problemov, od ekoloških do ekonomskih instrumentov in programov.

Poletna akademija je dragocena oblika nadaljnega izobraževanja za mlade, ki so zaključili visokošolski ali univerzitetni študij, pa tudi za vse, ki delujejo na katerem koli od „alpskih“ področij.

29. in 30. avgusta 2002 bo potekal osrednji seminar, ki bo posvečen t.i. rekreacijskemu prometu. Po izbiri se bo mogoče udeležiti tudi štiritedenskega projektnega dela, ki bo potekal od 9. septembra do 4. oktobra 2002.

Zadnji rok za prijavo je 31. maj 2002. Trenutno so prosta mesta še na voljo!

Informacije in prijava

http://slovenski.cipra.org/akademija/Programme/Programm_2002/index_2002.html (nem., tu si lahko preberete program in imena predavateljev)

CIPRA-International, Postfach 142, FL-9494 Schaan

Tel.: 00423 237 40 30, faks: 00423 237 40 31, cipra@cipra.org

Izšel je zbornik o obnovljivih virih energije 2001

Zbornik „Obnovljivi viri energije 2001“ poroča o razvojnih trendih v Nemčiji na področju tržišča, subvencioniranja in politike, poleg tega pa prinaša tako zbrane podatke o razvoju vodne, vetrne, sončne in geotermalne energije ter biomase kakor tudi podrobnejše informacije in napovedi za nadaljnji razvoj.

Izdaja za leto 2001 obravnava tudi rabo obnovljivih virov energije v Evropi, pri čemer je osrednja pozornost posvečena Avstriji.

www.jahrbuch-erneuerbare-energien.de (nem.)

Prireditve

Evropski dnevi v Landecku

Tema: Voda kot vir življenja – živa voda

Landeck (Avstrija), 25. – 26.4.2002, Informacije: Gospodarska zbornica Landeck (*Wirtschaftskammer Landeck*): ferdinand.flir@wktirol.at, www.europatag.at (nem.), Prijava: Turistično društvo TirolWest (*Tourismusverband TirolWest*): info@tirolwest.at

Sonaravni letni turizem v praksi – strokovna konferenca

Murau (Avstrija), 30. – 31.5.2002, Informacije: Alpenforum alpenforum@t-online.de, www.alpenforum.org (nem.)

Alpski forum 2002 „Narava alpskega sveta“

Alpbach, Tirolska (Avstrija), 23.-27.9.2002, Informacije: www.mtnforum.org/calendar/events/0209anaa.htm (angl.) Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp (*Internationales Wissenschaftliches Komitee Alpenforschung - ISCAR*): icas@sanw.unibe.ch, www.alpinestudies.unibe.ch/wiko.htm (nem.)

„Pesem gora“ – različne prireditve (koncerti, razstava itd.), posvečene glasbi alpskega prostora

Le Grand-Bornand (Visoka Savoja, Francija), 6.-14.4.2002

Informacije in rezervacije: +33 450027800, pointe-percee@wanadoo.fr, <http://www.laclusaz.com/grandbo/evenement-chantmont.html> (v francoščini)